

**ELŐFIZETÉS ÁR.**  
 Egész évre 6 frt.  
 Félévre 3 „  
 Negyedévre 1 frt 50 kr  
 Bérmentetlen levelek  
 csak ismert kerekítől fo-  
 gadtatnak el.  
 Készítők nem adnak  
 vissza.  
 Egyes szám ára 20 kr.  
 A nyilatkozat minden gar-  
 mondó díja 20 kr.

# Z E M P L É N .

Társadalmi és irodalmi lap.

ZEMPLÉNVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE

(Megjelenik minden vasárnap.)

**HIRDETÉSI DÍJ:**  
 hivatalos hirdetéseknel:  
 Minden egyes sor után  
 1 kr.  
 Azonfelül bélyeg 50 kr.  
 Kiemelt díjazású s kör-  
 zettel ellátott hirdeté-  
 nyekért természetesen  
 minden  centiméter  
 után 3 kr számítanak.  
 Állandó hirdetéseknel  
 kedvezmény nyújtatik.  
 Hirdetések a „Zemplén”  
 nyomdába küldendők.

## HIVATALOS RÉSZ.

Zemplénavarmegye alispánjától.

### Elnöki körlevél.

A t. vármegye bizottsági tagjait a f. év június hó 6-án d. e. 9 órakor a vmháza nagytermében tartandó **rendkívüli közgyűlésre** tisztelettel meghívom.

Ezen közgyűlés tárgya: az árvizvel sújtott némely községeknek részben, másoknak egészben való áttelepítése kérdésében beérkezett küldöttségi véleményes jelentések tárgyalása.

S.-a.-Ujhely, 1885. május 25.

Matolai Etele, alispán.

Zemplén vármegye bizottságának S.-a.-Ujhelyben 1888. évi május hó 24-én tartott közgyűléséből.

581/928. kb. sz. Olvastatott a vármegye közleg. bizottságának határozata, amelyben az árvizvel sújtott némely községeknek részben, másoknak egészben való áttelepítési kérdésének előkészítése tárgyában küldöttség küldetett a helyszínre.

981. Ezzel kapcsolatban olvastatott Meczner Béla biz. tag és Bencsik István főszolgabírónak e tárgyú jelentése, melyszerint Szt. Mária és részben Rad áttelepítendő lennének, amire a községek csekély segedelem mellett hajlandók is;

8231. továbbá ezzel kapcsolatban olvastatott Bogyay Zsigmond biz. tag és Füzesséry Ödön főszolgabírónak jelentése, amely szerint Sára és B. Olasz egy része szintén áttelepítendő és arra nevezett községek hajlandósággal is bírnak; végre:

8234. ezzel kapcsolatban olvastatott dr. Lengyel Endre biz. tag és Dókus Gyula főszolgabírónak ugyan e tárgyra vonatkozó jelentése, amely szerint V. Ardó egy része és Petrahó egy részének áttelepítése felette kívánatos, itt azonban az eddigiek szerint az áttelepítés csak úgy lenne eszközölhető, ha a lakosok visszatérítési kötelezettség nélküli segélyben részesítenek.

A vármegye a küldöttségek előmunkálatait becses anyagul fogadván el, ezeknek eljárásukért köszönetét fejezi ki.

## TÁRCA.

A csere.

Történeti elbeszélés.

Irta: Zombory Gedő.

— A Zemplén eredeti tárcája. —

III.

Hetek múltak el.

Az ifju gróf igen megváltozott.

Nem adott neki többé örömet a szülék édes szeretete, az emberek ragaszkodása, tisztelete, a jól megmunkált földek kalásza, az aratás, a munkazaj, — semmi és semmi! . . .

Az anya szerető szive észrevette.

— Mi bánt kedves fiam?

— Semmi édes jó anyám! . . . Csak fáj, hogy élek.

Szép vasárnap reggel volt. Ünnepies csend ült a vidéken. Megszólalt a templomba hívó harangszó mélabús hangja. Valami varázshatalom vont.

— Menj oda te is, ahol már annyi beteg sziv meggyógyult.

Szegény kálvinista templom volt, buzgó áhitatos hívó néppel, lelkesen beszélő pappal.

Akos alig lépte át a szent hajlék küszöbét, szive nagyot dobbant, a bájos szép barna leányt Emmát pillantotta meg a hívők között.

Alig várta, hogy a távozó nép közé vegyülve, a hölgyhöz közeledjék.

Köszöntötte aztán kitört szívéből az érzelem.

Amennyiben azonban a bemutatott iratok és jelentésekből nem tájékozhatta magát a thatóság, hogy vajjon hány kat. hold földre leend az illető községnek szüksége ez áttelepítéshez? hogy mi történjék az ott hagyott belső telkekkel? hogy minő áron és kitől lenne az új telep beszerezhető? és ha az áttelepülés a község tulajdonához tartozó birtokra tehető, hogy minő módok mellett mutatkozik ez lehetségesnek? ha pedig idegen terület volna beszerezendő, hogy az illető tulajdonossal történt-e alku és illetőleg a teleknek olesó áron, esetleg ingyen való átengedése iránt történtek-e lépések? továbbá, hogy az áttelepítés emberiségi és közegészségi szempontból okvetlen szükséges-e vagy csak kívánatos? s ha igen az ujonnan kiszemelt hely az árviztől ment és egészségi szempontból kifogásolható-e?

És végre, hogy ha netalán az áttelepítésre szükséges telek pénzért volna beszerezendő, mi a beszerzési ár főösszege s mennyire rughatnak az átépítkezésnek költségei s mit lennének képesek az áttelepülők ezekből önmagok fedezni, esetleg hajlandók e költségeiket cumularis hypotheka mellett rövidebb vagy hosszabb idei kölcsön útján beszerezni?

Ezen kérdések tisztázása és tüzetes szakértői véleménynyel felszerelt véleményes jelentés előterjesztése céljából az iratok visszaadásával következő küldöttségek küldöttek ki a helyszínre és pedig a *Bodroghközre*: Meczner Béla és Szerviczky Ödön b. tagok, a járási főszolgabíró, Mészák István t. ügyész, a járási orvos és Hönsch Dezső kir. mérnök; a *S.-a.-Ujhelyi és tokaji járásba*: Bogyay Zsigmond és Vass Imre b. tagok, a s.-a.-ujhelyi és tokaji főszolgabírók, Vékey Gedeon t. főügyész, dr. Chyzer főorvos és a kir. államépítészeti hivatal egyik tagja.

A küldöttségek felkértek, hogy eljárásukat lehetőleg azonnal kezdjék meg és az ezennel a jelen közgyűlésből kirendelt és f. évi június hó 6-án reggeli 9 órakor megtartandó rendkívüli közgyűlésre, melynek határnapja a »Zemplén« hivatalos lap útján az alispán által köztudomásra hozandó, véleményes és okmányolt jelentéseiket adják be, azon közgyűlésnek tartatván fel a jelen fontos ügyben a további érdemi intézkedés.

Kmf.

Jegyzette és kiadta: *Viczmándy Ödön*,  
főjegyző.

— Ha tudná mily boldog vagyok, hogy önt megtaláltam.

— Engem? kérdé bámulva a szép leány . . .

— Ne értsen félre kisasszony! Örvendek, hogy önt barátnéja felől megkérdezhetem.

— Azóta, hogy önnel az erdőben találkozunk, nem láttam, nem bocsájt magához, szólt a barátné majdnem szomorúan.

— Azt hiszi, hogy én vagyok az oka, hogy önnel találkoztam.

— De hát miért kerül engemet?

— Ön gr. *Bassóházy* és ő . . .

— Ő szegény . . . mondja ki ön. Ha így van, még foróbban szeretem őt . . .

— Ön szereti? kérdé a leány bámulva . . .

— Jaj önöknek! Tudja meg uram, hogy ő is szereti önt. De felejtse el . . . Nem lehetnek egymáséi soha!

— Szeret! kiáltá az ifju, hévvel emelve ajkaihoz a szép leány kezét . . . Nevét, nevét! hogy felkeressem őt.

— Megmondám, hogy szereti önt . . . Oh uram kívánhatja-e, hogy nevét is eláruljam?

— Jól van kisasszony! És mégis felfogom találni őt. Ledöntök minden válaszfalat! Higgye el ön terhemen van a rang és vagyon. Akkor leszek boldog, ha munkával szerzett kis lakomba, messze innen, messze, őt tarthatom szívenem, őt, aki reám nézve elveszettek látszik, de akiről . . . itt nekem azt sugja egy édes sejtélem, hogy ő az enyim leend.

— Adná az ég! sóhajtá a leány. Bucsura nyujtá szép kezét s tovább ment, hogy belépjen az egyszerű lelkész lak kapuján.

7723. sz.

Zemplénavarmegye alispánjától

### 10 főszolgabírónak.

I.

Közhírré tétel végett tudatom t. főszolgabíró urral, hogy az Abauj-Tornavármegyében fekvő Onga-Ujfalú község szarvasmarha állománya lép-fene ragály miatt bizonytalan időre zár alá vétetett.

II.

7501. sz. (Másolat.)

1551. k. i. A bodroghközi járás főszolgabírájától. Miklós Béla nagyrozvágyi lakosnak 2 darab barna pej, 14 éves kancza lova elveszvéen, azoknak köröztetése iránt intézkedni méltóztatnék. Királyhelmecezen, május hó 10. 1888. Bencsik István, s. k. főszolgabíró.

III.

7502. sz. (Másolat.)

1661. k. i. A bodroghközi járás főszolgabírájától. Fazekas Mihály perbenyiki lakosnak folyó hó 7-én éjjel egy sötét pej, 7 éves kancza lova elveszvéen, azoknak köröztetése iránt intézkedni méltóztatnék. Királyhelmecezen, május 9. 1888. Bencsik István, s. k. főszolgabíró.

S.-a.-Ujhely, 1888. május 16.

Alispán h. *Viczmándy Ödön*,  
főjegyző.

882. sz.

Zemplén vármegye alispánjától.

A kerületi phylloxera felügyelőség amerikai szőlővesszők beszerzésére vonatkozó hirdetményét és egy oiy megrendelési ivet a hivatalos lapban közlés céljából kiadom.

S.-a.-Ujhely, 1888. április 30.

Matolai Etele,  
alispán.

372/VI. sz. 1888.

### Hirdetmény amerikai szőlővesszők beszerzési forrásairól.

I.

Amerikai szőlővesszők az állami telepekről 1888. tavaszán, az alábbi készletek erejéig, a következő áron adatnak el:

1. Riparia Sauvage, sima . . .	664,000	6 ft.
2. „ „ „ 1 éves gyökeres . . .	42,300	20 „
3. Jacquez, sima . . .	28,470	10 „
4. „ „ 2 éves gyökeres . . .	10,000	40 „
5. York Madeira, sima . . .	25,200	20 „
6. „ „ 1 éves gyökeres . . .	5,700	60 „

Egy kis leány suhant el a bámuló ifju oldalánál.

— Gyermekek ki ez a kisasszony? kérdé a gróf izgatottan.

A gyermek elbámult, hogy kérdezhet valaki ilyent!

— A tisztelendő ur Emmája. Hát ki lenne más?

— A pap leánya . . . A papé, aki gondnoka, nevelője annak a . . . Szent Isten! Ha az a másik pedig éppen ő lenne! Jaj nekem, mintha most már érteni kezdeném!

— Megmérhetetlen távolság . . . Igen, igen átláthatatlan örvény kettőnk között! suttogá. Reám nézve elveszett. Belátom örökre elveszett!

— Mi célja is van már tovább az én életemnek?!

IV.

Akos gróf mindig halványabb lett. Testben és lélekben beteg. Kerülte az embereket, akiket gyűlölni kezdett, kerülte azokat, akik szerették. Csak a szobájának négy fala tudta, hogy mit szenvedett.

Szép őszi nap volt, a lelkész jelentették. Egyszerűen öltözött, komoly, jószágos arcú férfiú lépett be. Ott viselte homlokán a büszke öntudatot, hogy ő, aki a milliókat érv vagyont kezelte, olyan szegény maradt, mint volt a gróf halálakor.

Akos gróf örömmel lépett az érkező elé.

— Szíven sugja, hogy ön róla hoz nekem hírt . . . Oh mondja meg ki ő és hol van?

— Gróf ur, önnek szenvedéstől dult arca azt mondja, hogy eltalálta kiletét, hogy hol van,

Mai számunkhoz egy ív melléklet van csatolva.

A közölt árakban a csomagolás és a szállítóteleg legközelebbi vasútállomásához való szállítási költségei is befoglaltnak.

A felsorolt készletek erejéig a megrendelések beérkezésük sorrendje szerint előjegyzésbe vétetnek és foganatosítottak.

Azon megrendelések, melyek az állami telepek készleteiből nem foganatosíthatók, illetőleg más fajokra vonatkoznak — a megrendelők rendelkezvényében határozottan kifejezendő kívánataira, — Franciaországból való import útján foganatosítottak, s ezek behozatataira nézve a ministerium a közvetítést elvállalja.

A Franciaországból közvetítendő szőlőfajok a következő árakon bocsátatnak a vevők rendelkezésére: Riparia Sauvage 1 éves gyökeres ezre 25 ft, Jacquez sima ezre 10 ft, Jacquez 1 éves gyökeres ezre 38 ft, Jacquez 2 éves gyökeres ezre 40 ft, Herbemont sima ezre 25 ft, Herbemont 1 éves gyökeres ezre 100 ft, York Madeira sima ezre 20 ft, York Madeira 1 éves gyökeres ezre 63 forint.

A csomagolás és a Franciaországból az ország határáig való szállítás költségeit a megrendelést közvetítő ministerium fogja fedezni. Miután a készletek Franciaországban is kimeríthetnek: a ministerium nem vállalhat felelősséget az iránt, hogy a Franciaországból megrendeltetni kívánt vevőzök minden körülmények közt beszerezhetőek lesznek.

A szőlővesszők vételára és az ország határáig való vasútállomásig való szállítási költségei utánvétel útján fognak a megrendelőktől beszédetni.

A megrendelések eszközésére külön megrendelési ivatek adatnak ki, melyek mintája alább közöltetik. \*)

A megrendelési ivatek az illető felek által — a rovatok megfelelő kitöltése mellett — egyszerűen aláírandó és az országos borászati kormánybiztosághoz (Budapest, földmívelési ministerium) beküldendő.

Ily megrendelési ivatek — szóbeli vagy írásbeli megkeresésre — szereshetők a borászati kormánybiztoságtól, az összes vincellériskolai igazgatóktól (Ér-Diószeg, Tarczal, Budapest, Nagyenyed, Mènes, Pozsony) és a borászati vándortanítóktól.

A megrendelő aláveti magát annak, hogy az esetben, ha az utánvétellel küldött vevőzök szállítvány átvétele iránt bármilyen okból nem intézkednek: a ministerium a vevőzök vételárát, a fölmerült összes szállítási és egyéb költségekkel rajta behajthassa. A szállítvány késő kiváltása következtében szenvedett károkért támasztható kártérítési igényeknek hely nem adatik.

## II.

Azok tájékoztatása céljából, a kik nem a ministerium közvetítésével, hanem közvetlenül kívánának Franciaországból amerikai vevőzöket hoztatni, alább közöltetnek az egyes franciaországi nagyobb szőlővessző-kereskedő-czégek czimeit; ilyenek:

1. Leenhard, Parlier & Krüger cég, Montpellier.
2. Aimé Champin cég, Château de Salettes, près Montélimar (Drôme).
3. Etienne Courty cég, Saint-Georges, près Montpellier.
4. Albert Piola cég, Chateau de Meynard, Condat, près Libourne (Gironde.)

\*) Ily blankéták a pesti könyvnyomda részvénytársaságnál kaphatók. Szerk.

— Azt pedig most már én sem tudom. Felelt a lelkész bánatosan.

— Nagy ég! Mi történt?!

Felelet helyett a pap egy csomagot nyujtott át.

Hivatalos iratok és felül egy levél a Bazsóházy grófok ősi címerével az aláírás gróf *Bazsóházy Olga*.

Reszkető kézzel tárta fel s izgatottan olvasta:

»Uram! Barátném közölte velem, hogy találkoztam önnel s meggyőződött arról, hogy ön szeret engemet. Oh ha tudná, hogy nyilatkozata milyen boldoggá tett! Hisz engem még e földön igazán talán senki sem szeretett! Nem voltam oka azon igazságtalanságnak és szenvedéseknek, amelyeket születésem szüleinek és önének okozott! Ők tudják, hogy hányszor tártam feljök szívemet, ölelni vágyó karjaimat! Visszautasították! Ez fájt nekem, ez tette életemet oly sötétté s oly beteggéllekké, hogy itt a fény és gazdagság közepette minden percben azt kellett éreznem, hogy egy ilyen élet terhet nem sokáig hordozom.

»De most boldog vagyok. Ön, aki gyermekkorától fogva engem csak gyűlölni tudott: szeret!... Boldog vagyok, hogy lemondhatok végre arról, ami nem engemet, hanem önt illeti s elmegegyek messze anyám kis örökségére, hol visszaadja életkedvem az a gondolat, hogy ez iratokkal törvényes, kétségbevonhatatlan alakban önre visszaruháztam ősei vagyónát.

»Mi soha sem fogjuk látni egymást. Feledjen! Oh bár én is azt tehetném. Gróf *Bazsóházy Olga*.

A kik közvetlenül kívánják szőlővesszőket Franciaországból hoztatni, a fiúmei kikötőbe való bevitelhez és az onnan való vasuti továbbvitához szükséges engedély, illetőleg szállítási igazolvány megnyerésére végett az alulírt ministeriumhoz kell, hogy forduljanak. Az eziránt benyújtandó kérvényben fölemlítendő a behoznikivánt vevőzök száma, a szállítvány czime és rendeltetési helye, valamint a eladó vasut- vagy hajó-állomás.

Önként értetik, hogy a beviteli és szállítási engedély csakis phylloxera-zár alatt levő községek határába szánt ily vevőzök-küldeményekre nézve lesz adható.

Kelt Budapesten, 1888. évi január hó 6-án.

Földmívelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministerium.

19021. sz. Közm. és közlekedésügyi m. k. min.

## Értesítés

a postai csomagok, pénzes levelek és táviratoknak levéljegyekkel leendő bérmentesítése és ezen jegyeknek mikénti alkalmazása tárgyában.

A postai küldeményekért és táviratokért eddig a feladáskor készpénzben fizetett díjak: pénzes levelek, csomagok és táviratok után, a menyében ezen díjak 10 fto meg nem haladnak, 1888. évi június 1-től kezdve frankojegyek (posta- és táviratdíjértékjegyek) felragasztása által fizetendők meg.

E célból úgy a postai, mint a táviratdíjak lerovásánál az eddigi 2, 3, 5, 10 és 20 kros és az ezek kiegyezésére egyuttal forgalomba hozott 1, 8, 12, 15, 24, 30, 50 kros, 1 és 3 fto frankojegyeket kell használni. A régi és új frankojegyek kaphatók minden posta- és táviratdohivatalnál és az eddigi frankojegy-árusítóknál.

A frankojegyeket a küldeményre és táviratra magának a feladónak kell felragasztani, még pedig: közönséges és ajánlott leveleknél, utalványoknál és pénzes leveleknél a boríték címdoldalán, lehetőleg a felső jobb sarkon s ha itt elegendő hely nincs, a küldemény peccsétel, illetve hátoldalán; különösen figyelni kell arra, hogy a pénzes levelekre felragasztandó minden egyes frankojegy körül megközelítőleg egy centiméternyi köz maradjon, s hogy a frankojegyek a borítékok széleit át ne fogják s a borítékok szárnyszéleit be ne fedjék.

A pénzt külön papírba téve kell a borítékba helyezni, borítékul pedig legcélszerűbb a minden postahivatalnál és frankojegy-árusítóknál 1 krért kapható postai pénzeslevél borítékot használni.

Pénzt közönséges vagy ajánlott levélben küldeni nem szabad, de nem is indokolt, mert utalvánnyal, 5 kros frankojegy felragasztása mellett, 5 fto bárhova lehet pénzt küldeni.

Csomagok feladásánál a frankojegyeket a szállítólevélben, e célra szolgáló üres helyen kell felragasztani.

Táviratok feladásánál a frankojegyeket a használt táviratlap felső közép részén, s ha közönséges papir használatik, a beirt oldalon üresen hagyandó helyre — s ha a táviratlap mondott részén elegendő hely nincs, ennek hátsó oldalára kell felragasztani.

Szabály az: hogy a díjak lerovására lehetőleg kevés számú, megfelelő értékű frankojegy használtaték, különösen a pénzes leveleknél, hol a sok frankojegy felragasztása mindenképen kerülendő (pl. 27 kros díjat 24 és 3, — 33 kros díjat 30 és 3 kros értékű frankojegyekkel kell leróni.)

kerülendő (pl. 27 kros díjat 24 és 3, — 33 kros díjat 30 és 3 kros értékű frankojegyekkel kell leróni.)

A feleknek saját érdekükben áll, hogy a frankojegyeket szabályos módon ragaszszák fel, mindazonáltal ha figyelmeztetés után is azt kívánják, hogy küldeményük szabályellenesen alkalmazott frankojegyekkel is elfogadtassék, a postahivatalok a feladó veszélyére ezeket elfogadják ugyan, azonban e körülményt a vevőnyen feljegyzik.

A posta- és táviratdohivatalok tertoznak felvilágosítást adni valamely küldeménynek vagy táviratnak díjára s arra nézve, hogy mely díjakat lehet vagy kell frankojegyekkel kiegyenlíteni s kívánatra utbaigazítást is a felragasztás módjára nézve.

Az elrontott frankojegyek beválthatók az érték 10% ának levonása mellett, de csak akkor, ha azok az elrontott borítékon, táviraton stb. mutattnak be s csak ha megállapítatik, hogy azok használva még nem voltak, s ha nyilvánvaló, hogy üzérkedés esete fenn nem forog.

Budapesten, 1888. évi május hó 11-én.

Baross, s. k.

## Meghívó.

S.-a.-Ujhely és vidékének művelt és hazafias közönségéhez!

*Kazinczy Ferenc* nyugovó helyén, a széphalmi mauzóleomban június hó 10-én irodalmi ünnepet ül a s.-pataki főiskola és a s.-a.-ujhelyi nagygyimnázium ifjusága.

A nemzeti nyelv és irodalom nagy reformátorának halhatatlan emlékezetét kegyelettel őrizi szívében minden hű magyar.

Az ifjuság, mely hódoló kegyelettel járul a széphalmi oltárhoz, hogy ott lerója a „szent öreg” emléke iránti tiszteletét, szép példával megy elől, amelyet bizonyára szívesen fog követni a hazafiasan érző nagyközönség is.

A s.-pataki főiskolai ifjuság mint ez évben a *Kazinczy-ünnepség* rendezője, bizik a művelt közönség nemes érdeklődésében és számít annak hazafias csalakozására.

Külön meghívók ki nem adatván: ez irodalmi, egyszersmind nemzeti ünnepségre a nagy közönséget hazafias üdvözléssel a „Zemplén” útján van szerencsém meghívni. S.-a.-Ujhely, 1888. május 27.

**Dókus Gyula,**

mint a s.-pataki ev. ref. főiskola világi algonddnoka.

## A Kazinczy-ünnep előtt.

— Szózat az 1888. év Jun. 10-ikén ünnepet ülő tanuló ifjusághoz. —

Üdvözljük önöket ifju barátink a Sátor-hegy bércei alján a magyar-kultúra hívőinek Mekkájában, Széphalmon!

Szólt és távozott.

Napokig volt szobájába zárkozva.

Hetek, hónapok multak el. Hasztalan volt minden kísérlet feltalálni az eltűnt leány menedék-helyét. A kertészre, nejeére, származásuk helyére nem emlékezett már senki. Az ifju gróf előtt mindig kietlenebb lett az élet.

— Atyám nincs már mit keresnem itt... A birtok rendben van, jó tiszteket, hű népet állítottam a munka élére. Visszamegyek régi foglalkozásomhoz. Ez a lég itt fojt. Ott tán meggyógyulok.

Az atya kérő szava, az anya könyei, minden marasztalás hasztalan volt.

A vonat, mely az ifju gróft vitte, egy határ város előtt állott meg. Ott melázott a vasuti kocsi ablakánál, nézte, de nem látta a nyüzsgő tömeget. Fájó érzélem foglalta el szívét. Itt hagyja örökre e hont, amelyben ősei éltek, ahol bölcsője ringott, ahol reá is hasznos munkakör várakozott.

— Milyen másképen lett volna!...

Szemei egyszerre egy pontra tapadtak. Egy alak közelített a kocsisorhoz, szép fiatal leány, akit tisztes agg nő ölelt meg s bucsuzásul nyujtotta felé áldó kezeit.

A bazsóházy pap leánya volt.

A vonat már indulni akart. Tászkájával az indóház előtt lenni *Akos* grófnak egy pillanat müve volt.

Távrolról követte az agg nőt. Ez egy kis háza tért be. Fehérre meszelt falak, zöld redőnyök, virágdus folyondárokkel befütt oszlopok, kis virágos kert a ház előtt. Minden olyan vonzó volt.

— Vajjon boldog-e az, aki itt lakik?

Folytatás a mellékleten.

A késő elismerés pantheonja e hely, melyre nem a csaták héroszainak bibliája a történetírás, hanem a nemzeti kegyelet fonja a hervadhatatlan babérkoszorút.

Annyi dicsőségtől ragyogó történelmi emlékeink közé három sötét felhő veti árnyékát: az egyik *Mohács*, másik *Majtény* s a harmadik *Világos* síkjai fölött borong.

Mohács a magyar nemzet önállóságának temetője — és a nemzeti függetlenség, polgári és lelkiismeret szabadságért 1526-tól 1711-ig vívott, elkeseredett harcokban kifáradt hősök utolsóinak Szathmáron állították ki a megaláztatás oklevelét.

És midőn a hősök karja lehanyatlik, midőn a szabadság védelmére köszörült kardok eltompulnak, s Majtény síkjain a rozsdá birodalmának átadatnak; midőn a nemzet hatalmasai az udvari kegy gözkörétől ittasultan elpártolnak a hazaszent ügyétől; midőn Rákóczi küzdelmeinek gyászos kimenetele miatt a nemzet tetszhalott álomba merült: a magyar nyelv előharcosai felveszik a küzdelmet az abszolutizmussal, hogy megmutassák a zsarnok hatalomnak és a kiért és harcot elfogadták, édes nemzetüknek a fénylő igazságot, hogy az erőt legyőzi az erőszak, a szabadságot leigazza a zsarnoki önkény, a vagyont elcsábítja a rang, a cím, de a szellem hatalmával megbirkózni, földi hatalomnak erő nem adatott; és a nyelvében egységes szabadságszerető nemzetet kiirtani lehet ugyan, de megtörni... nem.

Kazinczy Ferenc 1759. október 27-én született, már fiatal korában kitűnt tudományos készsége, szerény, lekötélő társadalmi modora és vasszorgalmával.

Lelke erejének teljességével lépett a magyar irodalom uttörőinek nyomába s csakhamar lelke lett azon körnek, mely lankadatlan erélyvel küzdött II. József császár germanizációja ellen.

1790-ben II. József akaratereje összetört, beteg testében a szellem következetes munkája alakadt és a teszthalott ország, a törvénytelen uralkodó erőszakos reform terveinek visszahatása alatt feleszmélt aléltóságából, s hogy a magyar nemzet megsemmisítésére három századon keresztül a bécsi udvar által következetesen irányított törekvéseknek mindenkorra utját állja, ősi alkotmányainak visszahelyezésekor egyszersmind az anyanyelv ügyét is hévvel karolta fel.

De fájdalom a II. József és II. Leopold idejében szünetelt rémuralom, 1794. dec. 14-én Kazinczy Ferencet kiragadta családja, kiragadta írtársai köréből.

Franciaországban felemelte fejét az emberi jogok többé el nem nyomható eszméje; Magyarországon, Martinovics, Hajnóczy, Laczkovics, Szentmarjay, Zsigrai, Ósz, Szolártsik fejei, a szabadon gondolkozó fők, hóhér-bárd alatt hullnak le, Kazinczy Ferenc 7 évig sinylett a vártömlőc penészes üregeiben.

A hét évi börtön vérfagyalag magányában Kazinczy Ferenc megalkotja jövőd működésének tervezetét, s midőn 1801-ben I. Napoleon és az osztrák császár között kötött béke kényszere alatt a magyar politikai foglyok is szabadon bocsájtattak s Kazinczy Ferenc visszaadott nemzetének, kettős igyekezettel fogott felbuzgított reformatori munkájának folytatásához. Felvette a harcot az idegen áramlattal és a régihez tulbuzgón ragaszkodók légiójával s az *örök szép eszméjének* s az *izlétsnek* védpaizsa alatt harcolva, elnémitá, meghódítá elleneseit.

A kínos évek, melyeket életéből a börtön éjele kiszakított; az élet mardosó gyötrelmei, a

Amint belépett a kis kapun, meghallotta a kedves csengésű hangot.

— Vissza jöttél édes jó néném?

Belépett ő is. Ott állott bámulattól halványan, majd az örömtől kipirult arccal az, akit ő keresett, most sokkal szebb és virulóbb volt. Látta, hogy önmagával küzd. Mintha valami mondaná szívében, hogy tárja ki karjait, ölelje szívére azt, aki őt, a vagyontalant, oly messziről felkereste.

Az ifju oda lépett, megfogta a kis kezét, kérőleg emelte ajkaihoz.

— Visszahoztam Olga grófné ez iratokat. Vegye vissza és adja erette szívét és kezét.

Olga grófnő nem tudott ellenállani, oda borult zokogva az ifju kebelére.

\* \* \*

A nem rég oly csendes bazsókázi kastély megélné. Ifju ura és az élénk életkedvű grófné a környék jóltevői. Az öreg Ferenc gróf és neje unokáját a kis *Tiborcot* ringatják karjaikban.

Még egy boldog pár lakja a kastélyt. A pap leányát az uradalmak kormányzója egy derék és mivel ifju, a grófi család egy rokona, vezette oltárhoz. A lelkész ott maradt a kis paplakon. A két pár boldogságából így is kijut ott neki az ő része.

(Vége).

pályáján feltornyosult akadályok, az emberek hideg közönyössége nem törték meg lelke erejét; küzdött, mert hitt halhatatlan voltában és nem sokára az ő nyelvén hangzottak Csokonai, Dajka, Anyos, Kis József, Berzsenyi, a Kisfaludy ak, Kölcsey lelkesítő dalai s Vörösmarty műveiben megzendült a magyar költői nyelv isteni harmoniája.

Működésének utolsó remeke, Zemplénnvármegyé levéltárának rendezése közben, 1831. aug. 22-én megszünt a nemes szív dobogni, kialudt a teremtő szellem. de a megkezdett mű befejezést nyert, s azon óhaja: „kedves anya nyelvem! mikor fogják a mi szépeink érezni, hogy véghetetlenül felülhaladod a francia persiflage s a német mormolást?” beteljesült, mert a Kazinczy Ferenc és édes mindnyájunk anyanyelve, a Tompa és Arany lantján elragadó bájjal, Szemere lantján a kedély közvetlenségével hódítá meg szépeinket, Vörösmarty régi dicsőségünket, Petőfi a népszabadság közeledését vihar hangján dörge a nemzet fülébe, mig Kossuth hazaszeretettől lángoló szavai, a minden oldalról megtámadott és elárult nemzet férfinak kezébe adja az önvédelem kardját, hogy 1848. és 1849-ben alkotmányos szabadságért omlott vérrel írják fel Európa családfájára a magyar nevet.

Megjelent hazánk egén, Világos síkja fölött, a sötét felhő.

Az észak szelétől megdermedt hősök karja lehanyatlott, az önvédelemre köszörült kardok éle eltompult.

Néma fájdalommal szívében, a rémuralom iránti dacos keserűséggel lelkében, visszavonul a nemzet a küzdelem teréről. Mi maradt meg a rombolásból örök tulajdonául? Az anyanyelv! és azon büszke öntudat, hogy a szabadság lelkesedésének leverésére két abszolút császár-hatalom és a feluszított nemzetiségek tengernyi zsoldos hadait kell vala sikra állítani...

Elhantolták a nemzet vértanuit, a kort megteremtő hazafiak idegen országokban bolyongtak, vagy sötét börtönökben senyedtek, a honvédek hontalanok a hazában. A bakókéz ontotta vér gőzétől kábult nemzet, fájdalomában és reményében költőihöz menekül; szivszaggató bánat hangján örökítik meg Világos sztyegyet, maró gunynyal ostorozzák a közös gyászban vigadó hölgyeket, és a magyar nemzeti erkölcsök hódító ereje Jókai új földesurában fölemelő érzéssel tölti el nemzetét.

Nyelvében élt a nemzet, és a nyelvéhez hű, szabadságszerető nemzet szellemét megtörni nem lehet; a méltatlan zsarnoki megaláztatás csak fokozá az összetartozandóság érzetét s Zemplén vármegye, mely első sorban vallja magáénak a nemzeti szabadság legnagyobb hőseit, II. Rákóczy Ferencet és Kossuth Lajost, gondviselésszerűleg ismét gócpontja lön a nemzeti mozgalomnak.

A magyar tudományosság és magyar szellem hajlékában, a magyarság hatalmas bástyájában, Sáros-Patakon, Erdélyi János bölcsészeti tanár tollából pattant ki a villanyszikra, mely tette gyújtá a türelmet vesztett magyar nép lelkesedését és villanyszikra: „Kazinczy Ferenc 1759. október 29-én született; nem rezege bennünk a kegyelet intő szava, hogy e nagy embernek százados ünnepet rendeljünk?”

Nem megrezgett — felzajlott a kegyelet érzete s a Kazinczy Ferenc emlékének szentelt ünnepély a diadalra jutott nagy nemzeti eszme dicsősítésévé lön.

Birnék bár az ékesszólás varázshatalmával, még sem tudnám azon lelkesedést lefesteni. mely az akkor itt felszentelt helyen a nép ezreinek könyvelt szemében ragyogott, nem tudnám kellőleg kifejezni a megillető tiszteletet azon nemes lelkeknek, kik megpróbáltatásunk nehéz idejében megszereztek kedves magyar nemzetünknek az alkalmat, hogy a kegyelet adóját meg hozzák a nagy ember emlékének.

A kik tanui, kik részesei voltunk az érzelemben összeforrt nemzet lelkesedésének, nem sokára követni fogjuk bajtársainkat, kik oly sokan megelőzének az örökké sötét éj homályába; önkök marad, fiatal barátim, a jövő, de a kötelesség is, hogy az annyi vér árán megtartott hazának felvirágzásán lankadatlanul munkáljanak.

Kazinczy Ferenc sírjánál két kor szelleme ölelkezik, s az ölelkező kör gyűrűjét a nemzeti génusz dicsőfénye ragyogja át. 1790 az ébredés, 1859 a rabságot megunt nemzet önérzetének hatalmas nyilvánulása.

És van-e hely, van-e név, melyhez a nemzet elmúlt nagyságának emlékeit s kétes jövőjének reményeit méltóbban fűzhetné, mint Szépphalom, mint Kazinczy Ferenc? Az önzetlen hazaszeretet szelleme tölti itt be sziveinket és

Az ég e sirhalom felett  
Örök fényben dereng, világlik,  
— Mig a föld vényommal fedett.

Áldás és fény nagy neveden!  
S a mely nyelvén s lelkében hordoz:  
Áldás és fény a nemzetén!!

— a — c.

## Színház.

Szombat, máj. 19. Királyfogás. Operett 3 felvonásban, szövegét írta Csiky Gergely, zenéjét szerette *Konty* (olv. Konti) József. Nyugodtan mondhatta volna a színlap, hogy *magyar-operett*, mert apja, anyja (t. i. a muzsika) magyar, színtere is annyiból magyar, mert lengyel, zenéje gazdag hangszerelésű, nem egy jelenetével behizelgő, sőt fülbemászó; arról természetesen nem tehet a zeneköltő, hogy az operett-zenei stíl meg a magyar zene motívumai oly heterogén fogalmak, mint Debrecen és Páris s az operett-zene dévaj trilláiban nem foganik meg az édes-bús magyar nótá, mely irtózik a kozmopolitástól. Annyi áll, hogy ez a, nevezzük hát, »magyar operett« Uj helyben is kasszadarabnak bizonyult s szép számú közönséget fogott. Hanem hát a mi szerepünk — a rögtön-bíráskodás, azért iziben a dologra! Az est hősnője *Krémerné*, aki Fiora szerepében meggyőzött bennünket arról, hogy mindig magával hordja azt a mágnes tüt, mely az operett délibábos tenger-rónaságán megóvja birtokosát a hamis irányba tévedéstől. Szerepének anygalbörbe bujtatott ördögös jellemét finom érzékkel szemléltette a helyzet komolykodó és dévaj jeleneteiben. Szép énekéért is zajosan tapsolták. *Kenedics* (Amadil) duettjei az érzés hijával csak félértékűek voltak. *Ferenzy* (Radzsivil hg) érzésteljes olvadékony baritonjával felmelegített, de játékaival hidegen hagyott. *Tiszay* bolondos Don Bernardóját oly művészi mimikával ábrázolta, hogy még sokáig fog beszéltetni magáról (a szétfeszítő nevében kimult pláncsetekkel együtt.) Pl. mikor hivatalból elcsapják, az a gerjedelmetlenül alá konyuló orr, az a ráncokba gyűrődött keserves arc, az a halálra vált lapos pislantás: olyan szoborszerű ábrázolása volt a nevéttetőnek, hogyha *Derrión*, a híres mimiógráfus (=pofagyújtó) megörökíthetné gyűjteményében, aligha nem ezt írná a kép alá: »Az ecetsavval leforrázott komikum«. *Sziklay* (Marx báró), *Szilágyi* (Kopek) kupléi (*alá-szolgája - legálázatosb szolgája*) frenetikus tapost arattak. A kar is kitett magáért. A hangcsapatok kontaktusban haladtak. Az orkeszter is szép dolgot végzett.

Vasárnap, máj. 20. A cigány. Népszínmű 3 felvonásban. Irta Szigligeti Ede. Egyike a halhatatlan színműköltő amaz alkotásainak, melyet mint *Irány-színművet* demokratikus törekvéssel ma már csak kevesen értenek, de drámai koncepciójának tökéletességéért minden jó ízlésű ember örömmel fogad, kivált, ha a mű alapeszméje (a társadalmi válaszfalak bázisa a népfelfogás — ott romboljon, aki építeni akar) oly helyes magyarázóra talál, mint *Beddyben* talál az önérzetes, eredetire, becsületre büszke Zsiga cigány, kinek típusát úgy a fővonások, mint az árnyalatokban művésziileg kidolgozott kép állította ítéletünk elé. *Ardai I.* (Rózszi) meleg rokonszenvet keltő egész játékaival eltalálta a legrövidebb utat néző közönsége szívéhez. Ösztintén osztottunk vele, fájdalomában és örömben, mert hinnünk kellett önfeladózó szerelmének igaz voltában; — hanem játéka utolsó jelenetét, (mikor Gyuri vizionlátásakor széjjel foszlik az elméjére borult fátyol,) az érzelen skalájához mérve kicsinyelnünk kell. *K. Pálffy Nina* (Évi) biztos és öntudatos előkészületen alapuló játékaival, mint érzésteli szép magyar nótáival hódított. *Morvay* (Peti cigány) hangsúlyozása kifejezésteljes, de jellemfestése halovány. *Ferenzy* (Gyuri) népdalai hatásosak voltak, játéka sem esett kifogás alá; még felindulása tetőpontján (mikor a nemzetes hajdu urat veszi faggatóra) sem engedte temperamentumát neki szilajodni. *Sziklay* (Márton gazda) a násznépet fogadó jelenetében csempészett tulzásaival a karzatnak tettett. *Borosainé* (Rébék asszony) nyelv-prittyges szerepe pattogósabb is lehetett volna. *Krémer* (Várszeghy) mozgásának könnyűsége és biztossága a sugó mankájára támaszkodott. Közönség a páholyokban s karzaton igen szép számban.

Hétfőn, máj. 21. Bolondok grófia. Eredeti énekes bohózat. Irta Jókai Mór. Zenéjét összeállította Erkel Elek. Bolondos alkalmiság, áféle április 1-ére való darab. Egy grófi latifundium gazdát cserél. Az új földes ur, Koromfi gróf, mikor átveszi falusi jószágát, nagy elhűléssel tapasztalja, hogy szolgaszemélyzete (melyet e jószággal együtt örökébe fogadni köteles) a tisztartótól kezdve le a falusi bakterig s nem véve ki Iringa grófkisasszonyt sem, egy-egy rögeszmével bibelődő bolond. Koromfi tehát azon kezdi (Jókainak egy bolondos kifejezését használom) hogy »lélekidomár« lesz, bolondjait kigyógyítja, természetesen az éneklési mániában szenvedő grófkisasszonyt is s mint boldog férj a bolondok grófia lesz. Ennyi bolond dolog után, kérdi az ember, van-e valami okos, valami helyeselhető célja is koszos költőnknek ebben a darabban? Semmi más, mint a régmúlt idők folyamába merült magyar népdalok életmentése, a mely hálados feladatot *Krémerné* (Iringa gróf kisasszony) dicséretes odaadással teljesítette. Körülötte *Ferenzy* (Koromfi), *Beddy* (Balkon, tisztartó), *Sziklay* (Gerő,



datják: Dr. Sebeők Antal és neje Hübel Szidónia, gyermekeik: Béla, Sári, Katinka; továbbá nagyapjuk: Hübel Antal, fájdalmas szívvel jelentik szeretett édes kis fióknak, testvéröknek, illetőleg unokájának *Sebeők Bandikának* I. évi május hó 23-án délután 2 órakor, 10 hónapos korában, kanyaróra következett hörgőhurutban történt gyászos elhunytát. A feledhetetlen kedves gyermek földi maradványai f. hó 24-én, délután 5 órakor tetették a róm. kath. sírkertben örök nyugalomra. Béke lengjen porai felett! Isteni balszam szálljon a mélyen sebzett szívekre!

(Az időjárás) áprilisi. A mult héten rekkenővé vált hőség e héten szinte didergő hideggé fajult. E miatt reszketve néztünk az utolsó fagyos szent — Orbán érkezése elé, a ki azonban elég illemesen köszöntött be s bucsuzott el tőlünk éjjelnappali jókedvű itt mulatás után. Az esőt ígérő felhők jönnek-mennek, de bizony áldásos nyomot nem hagynak. A tegnap délutáni borulat jeget hozott, mely azonban, istennek hála, Ujhelyben csak futó vendég volt.

(Öngyilkosság.) A „Magyar Király”-hoz címzett ujhelyi szállóban bizonyos *Németh Antal* nevezetű s csepregi illetőségű 60 éves öreg ember f. hó 25-én reggel egy rozsdás flintából föbe lötte magát s rögtön szörnyet halt.

(Izsépy Kálmán) a szinai járás főszolgabírája, akit megrendült egészségének helyreállítása végett mult héten a fővárosba szállítottak, a felőle szárnyaló hiób hírek szerint a legnagyobb aggodalomra okot szolgáltató állapotba jutott. A legmélyebb sajnálat érzésével tudatjuk e kedvezőtlen hírt s a legőszintébb szívvel kívánjuk, hogy tisztelt barátunk a krízisen mielőbb szerencsésen tul esve teljesen felépült erőben még igen sokáig szolgálhasson a közügyeknek!

(Példaadás okáért) említjük föl, hogy a tokaji járás főszolgabírája e napokban 500 fnyi pénz-bírságot küldött a kir. tanfelügyelőséghez, mely a tokaji j. területén feltűnedezett zsidó zugiskolák fentartóinak kényszerű adakozásából gyűlt be. Az összegnek egyik része hallowásunk szerint már legközelebb a tokaji járás területén lévő nyilvános elemi iskolák anyagi gyámlolására fog fordíttatni.

(Angyalcsináló.) Ladmacz, egyik félreszó kis községe az ujhelyi járásnak, eddig mérséketéséről volt csak nagyobb földön híres. Most a nyilvánosság elé kerül azért, hogy az angyalcsinálóknak, a társadalom ez átkos fajzatainak, is menedék helyül szolgált. Valami *Üvegös Imréné*, ottani özv. asszony már évek óta az angyalcsinálás ördögi mesterségével tengette nyomorult életét. Végre e napokban feljelentetvén a járási szolgabíró és körorvos által tetten kaptott. Egy ronda, szemécses kosárban, teljesen elhagyatva három csecsemő fetrengett, egy pedig holtan hevert büzös odújában. Három ilyen apátlan, anyátlan szerencsétlent pedig csak nemrégiben küldött a másvilágra. A hatóság e bünbarlang fertőtlenítése iránt megtekte a kellő lépéseket.

(Én nagyságos ur vagyok...) Hol történt, hol nem, elég az ahhoz, hogy megtörtént és a rangkorság elszomorító bizonyosságul vármegyénkben történt meg. Pompás négyfogatoson hajtatott be tanyájáról a «bérlő ur» Sz. nagyközségbe, hogy egy kis városi levegőt szivjon. A sárkánytejen hizott táltosok ostorosától kérdezi a kíváncsi városi: kié ez a fogat — hé! Az x... i bérlő — feleli az udvari főlovászmester. Mikor a tanyára haza térnek, kérdezi ngs. Veöröshegyhy ur — ki vagyok én, mi vagyok én s nagy csihí puhí között földadja a vérkeresztiséget kocsisának mondván: «*én nagyságos ur vagyok*»... Az együgyű kocsis most a kórházban elmélkedik ura nagyságos állapota felől, a «nagyságos» titulus fölvételének keresztapását pedig «ex offo» a tekintetes kir. vizsgáló bíró ur vállalta magára.

(Lisztkáról írják)máj. 24-iki kelettel, ma d. e. 9<sup>1</sup>/<sub>2</sub> órakor *Kerekes Gáspár* háza kigyulladt s a melléképületekkel, ugyszintén a Bodrog partján is egy ház légett. A kár nagy, mert az udvaron levő felszerelvények és több boglya-fa is hamuvá lett. Ez alkalommal szintén bebizonyult az a szokásos mondás, «bizuzok az Istenben, ő megsegít», mert bizony ha ő nem segít és a tegnapi nagy szél fujt volna, akkor az itteni lakosság miatt, mely csakis jajveszékeléssel gondol segíteni a bajon, bizony porrá éghetett volna az egész község. Szomorú tapasztalás, hogy egyes házaknál még csak lábtó sincs. Pedig a tüzoltó-intézmény, mely elég sajnós, hogy felszolgált, hagyott maga után lábtó, veder stb. felszerelvényeket. De hol vannak ezek a szerek? A dobos dobolja, hogy a becsületes birláló szállítsa a városházához — de biz nincs, a ki meghallja.

(Helyreigazítás.) *Brach Sámuel*, kinek szerencsétlen kázusáról lapunk mult számában «munkás lázadás» címen volt szó, szerkesztőségünkben megjelenvén, felkért bennünket annak közzétételére, hogy őt tetteleg és a valósághoz híven nem olasz munkások, hanem erre a célra felbérelt napszamosok támadták meg; a multi közleménynek az a része pedig, hogy ő uzsoráskodással foglalkoznék, merőben téves. Ügye a vizsgáló bíró előtt áll s nyugodt lelkiismerettel várja annak kifejldését.

(Majális.) Az e-bényei tanítóikar az ottani furdőben e hó 21-én tartotta meg szokásos iskolai nyári mulatságát. A múzsasereg felkioszorozott zászlók alatt s zeneszó mellett kora reggel vonult ki a mulató helyre. Később E.-Bénye és vidéke nagyjaival felszaporodva, d. u. Jónás Ferenc sáropataki zenekara mellett táncra perdült a vidám kedvű társaság s kitűnő animóval éjfélig mulatott. A tanítóikar illó dícséretűl említi levelezőnk, hogy az e-bényei múzsafiak három hangra betanított hazafias dalokat énekeltek.

(A liter becsülete.) Egyik tokaji levelezőnk írja, hogy az ottani szolgabírói hivatalban a járis területén levő korcsmárosoktól elkobzott hamis mértékeknek egész garmadája hever. A fogságba hurcolt hamis mértékek hőse *Valent Fános* ó-lisztkai csendőr őrmester, a kinek helyén van a szive, s dícséretreméltó írtóhadjáratot folytat a liter becsületeért. Így már elmondhatjuk, hogy a liter nem volt, hanem lesz — a tokaji járásban!

(A gesztelyi Hernád-hid), melynek ujjaépítését *Pápay és Klein*, szolnoki társvállalkozó cég intézi, s *Dóblász Ede*, a vármegyei államépítészeti hivatal kiküldött kir. mérnökének helyszíni ellenőrzése mellett szépen halad előre, minden valószínűség szerint még ez évi augusztus hó végén átadható lesz a közforgalomnak. Az új hid vállalati ára 16,802 ft 77 krban engedélyeztetett.

(Filokszera terjedése.) *Golop és Megyaszó* községeink szőlőhegyein a filokszera jelenlétét konstatálták. Terjedése az ujhelyi hegyeken is rohamosan fenyeget.

(Mennyit egy ér ember?) A matematikusok és kémikusok pontosan kiszámították, hogy mennyi pénzértéket képviselő anyagi részekből van összeállítva az emberi test. A 68.5 kg. súlyú emberi testben a következő 13 elem szerves összetételével találkozik a tudomány: oxigén 44, hidrogén 7, nitrogén 1.72, klór 0.8, fluor 0.1, kárbónium 12, foszfor 0.785, kén 0.1, kalcium 1.75, kálium 0.08, nátrium 0.07, magnézium 0.05, vas 0.045 kg. Ez anyagok, mint elemek a kémia konyháján előállítva, a következő értékeket képviselik: 44 kg. oxigén (mangán-hüper-oxidból kiválasztva) 108 ft, 7 kg. hidrogén (cinkum és kénsavból) 252 ft, 1.72 nitrogén a levegőből és 0.1 kg. fluor 1 ft, 12 kg. kárbónium (csontszénből) 2 ft 40 kr, 0.785 kg. foszfor 6 ft 80 kr, 1.75 kg. kalcium 38,500 ft, 0.08 kg. kálium 24 ft, 0.07 kg. nátrium 21 ft, 0.05 kg. magnézium 75 ft, 0.045 kg. vas 67 kr, 0.8 kg. klór 10 ft, 0.1 kg. kén 4 kr. Ez összesen annyi, mint 39,000 ft 91 kr. osztrák értékben — szegény, gazdag embernél egyaránt.

(Hadgyakorlatok.) Az ez évi őszi hadgyakorlatok augusztus 21. és szeptember 21. között Miskolcz vidékén fognak megtartatni s azokban a 34. 67. 5. és 60. sz. gyalogezredek a 7. uhlánus és a 12. huszárezred fognak részt venni.

**Szines. fekete és fehér selyem moirée 95 krtól**  
7 ft 60 krig méterjét (ódon és francia minták) széküldi öltözet- és darabonkint **Henneberg G. gyári raktára** (cs. kir. udvari szállító) Zürichben. — Minták azonnal küldetnek. — Levelek 10 kr. portóval.

## Irodalom.

A *„Vasárnapi Ujság”* 21-ik száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: A jó-sziv bazárja. (5 képpel.) — Manuel Menedez. (Olasz beszély.) De Amicistól. — József főherceg könyve. (Czigány nyelvbeli tudomány.) Dr. Harmann Antaltól. — Hogyan tanítják a papogályokat beszélni? — Egy sorsejg. (Regény, folyt.) Verne Gyulától. — Egyveleg. — Rudolf trónörökös főherceg, mint a gyalogság főfelügyelője. (Képpel.) — A jeligék történetéből. — Női munka és divat. — A gyep titkaiból. — A gyüri-kiállítás Budapestén. — Kasmir-skawlok. — Irodalom és művészet. — Közintézetek és egyletek. — Mi ujság? — Halálóások. — Sakkjáték. Feladványok megfejtése. — Szerkesztői mondanivalók. — Heti naptár. — Hirdetések. A *„Vasárnapi Ujság”* előzetési ára negyedévre 2 ft, a *„Politikai Ujdonságok”*-kal együtt 3 ft. — Ugyancsak a Franklin-Társulat kiadóhivatalában (Budapest. egyetem utca 4. sz.) megrendelhető a *„Képes-Néplap”* legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 1 ft.

*Zichy Géza* gróf *„Szerenata”* című hangulatteljes szerzeménye, mely eredetileg nagy férfikarra és zenekarra van írva, a napokban megjelent zongorára két kézre, vagy bal kézre egyedül átírva. A számos nyilvános előadások által már országszerte ismeretessé lett szerzeményt a *„Harmonia”* zeneműkereskedés adta ki s ugyanott kapható vagy megrendelhető a két kézre szóló kiadás 90 kr., a bal kézre egyedül írt kiadás 90 kr. Az átíratok közép nehézségűek s bizonyára nagy örömmel fognak a zongorajátzó község által fogadtatni. Megrendelések 33<sup>1</sup>/<sub>3</sub>% engedménnyel eszközöltetni.

*„Freskók”* a címe az *„Egyetemes Regénytár”* legújabb kötetének, mely Quida nevével ékeskedik. A kitűnő angol írónő, családi nevével Louise Ramée, ki Franciaországban is oly kedveltségnek és tekintélynek örvend, mintha csak tőzsgyökerez franczia írónő volna, e bájos kis regénye levelekben van írva. Az előadásnak e formája, melylyel sokan visszaéltek s mely, mivel vele bánni nem tudtak, már csaknem hitelet vesztette, Quida kezében művészi magaslatra emelkedik. Kedves mese, mely a levelek folyamán érdekesen fejlődik s meglepő fordulatokat nyújt, a legtisztább angol humorról és fanczia szellemességgel fűszerezve, ez az a mit a *„Freskók”*-ban találunk. Fái J. Béla fordítása híven iparkodik utánozni az eredetinek báját és könnyedségét. A *„Freskók”* egyik legjobb kötet az Egyetemes regénytárnak, mely már közel három évet töltött be elismerésre és dícséretre méltóan. A piros vászonba kötött könyv ára 50 kr. Megjelent a Singer és Wolfner cég kiadásában.

## TANUGYI ROVAT.

### Az akaratról.

Mottó:  
„Egészen szabad, ki maga felett egészen uralkodik.”  
EÖTVÖS.

A lélek jelenlétét az akarat mutatja. Nincs oly élő lény, kinél ez hiányoznék, legfeljebb egyiknél kisebb, másiknál nagyobb mérvben található. Maga az élet az akaratnak kifolyása; a hol az élet megszűnt, ott az akarat is eltávozott. A csecsemő már bir ezzel, az agg emberrel pedig még megvan. Az életnek eme fontos tényezőjéről leszek tehát bátor szólni.

Az életnek egyik főfeladata a cselekvés. Az élő embernek cselekedni kell valamit, mert másképp eltesped. Már magában a cselekvésben is észre lehet venni az akaratnak egyik fokát, habár ezt alárendelt helyzeténél fogva nem lehet annak nevezni, mégis az életfenntartás szándék nélkül ösztönzi őt erre. A csecsemő tagjainak jártatását, a véletlen megijedőnek védekezését stb, még csak ösztönnek nevezük, de ha a kitűzött cél alatt önérdék nem lappang, ha az általános jólét a kitűzött cél, s ha ezen cél elérése nem véletlenül, hanem szándékos behatással történik, az ilyen akaratot már erkölcsi akaratnak nevezük.

Az akaratnak tehát három foka van, u. m. ösztön, érzéki és erkölcsi akarat.

Az ösztön ott tartózkodik, hol az értelem még ki nem fejlődött; az ily lények nem tartozhatnak azok sorába, kiknél akarat várható. Ezen ösztönök tervszerű nevelése által származik az akarat.

Az érzéki akarat ott tanyázik, hol meg van ugyan a tudat, meg van a cél, meg a szándékos cselekvés, de hiányzik az eszközök megválasztásának helyes izlése.

Az érzéki akaratot nem a nevelés hozza létre, hanem a külső ingerek benyomásának fokozata. Minél kellemesebb az inger külső hatása, annál rokonszenvesebb az akarat, s minél kellemetlenebbek a benyomások, annál visszataszítóbb az. Az érzéki akarat tehát két részre válik, egy rokonszenves vagy *positív*, s egy visszataszító vagy *negatív*. A vad embereket a negatív, a miveletleneket a pozitív akarat vezérli, míg a valódi mivelt ember mind a két akaratot maga vezeti. Azért van az, hogy a miveletlen emberből tanulás által lehet mivelt, de a vad ember bármennyit tanuljon is, csak laikus marad.

Az ember boldogságát tehát sem az ösztönök, sem az érzéki akarat, hanem csak az erkölcsi akarat képezheti, s így az erkölcsi akaratra való nevelés igen fontos ugy a családi, mint a társadalmi életben, mert az akaratból származik a jellem, a jellemnek válfajai: az elvszilárdság és erély, s ez utóbbinak folytatása az erény. Csak az erényes emberek lehetnek jó szülők, csak az erénynyel bíró ember lehet jó hazafi avagy honleány.

Az általános emberi boldogság tehát megkívánja, hogy az erkölcsi akarat fejlesztessék, de mielőtt e célt elérnők, meg kell ismernünk azon eszközöket, melyek e célhoz vezetnek.

Az erkölcsi akaratra való nevelésnél legfőbb eszközök: 1) a *szoktatás* és 2) a *példaadás*.

Az akarat-tehetség kezdetleges állapotánál — gyermekeknél — szoktatás által lehet hatni az erkölcsi akarat képzésére. Szoktatni kell a gyermeket a jóra és elszoktatni a rossztól, mert a szokásból lesz a második természet. Bölcs Salamon azt mondja: «Vezesd a gyermeket az erényes uton és vénségében sem tér le róla.»

A szoktatásnak hatni kell 1) az *ösztönre*, 2) az *önmegtartóztatásra*, 3) a *viseletre* és végre 4) a *kedélyre*.

A gyermeket kivetkőztetni állatias ösztönéből a legnemesebb feladata az emberiségnek. Tanítsuk illetőleg szoktassuk az embert megismerni önmagát, hogy ezáltal képes legyen másokat is megismerni.

Ha ez megtörtént, könnyű lesz őt az önmegtartóztatásra szoktatni, természetes, hogy a fokokat szem előtt kell tartani. Előbb szokják a testi tulajdonságok és kellemek mérséklésére (táplálkozás stb) azután a szellemiekére (indulatok fékezése).

A gyermeket nem az iskolának, hanem különösen a társadalomnak neveljük, itt pedig bizonyos törvények uralkodnak, melyek illemnek nevezetnek. Az illem viselet biztosítja az erkölcsi akarat elérését, mert a társadalmi törvények nem lehetnek mások, mint azon lépcsők, melyek az erényhez vezetnek.

Az erkölcsi akaratra való szoktatásnál tekintettel kell lennünk az egyéni vérmérsékletre is, mert ez az elhatározásnak rugója, a hangulattal alkotó része és a kedélynek egyenes oki kifolyása. A vérmérsékletéről a tek. szerkesztőség engedelmevel terjedelmesebben máskor fogok szólni\*, most csak annyit, hogy a szangvinikus nehezebben szoktatható az önékezésre, mint a flegmatikus, míg ellenben, ha a kolerikus tevékeny-

\*) Szivesen vesszük.

sége szabad lábra kap, akkor önfejűséghez és nem erkölcsi akarathoz szokik, mert tüzebb benne a vér, rögtönösebbek a cselekvés módjai, de épen ezáltal a hangulatok összessége mihamar lecsillapul és a cselekvés félbehagyva marad.

Az erkölcsi akaratra való nevelésnek másik hathatós eszköze a példaadás. Ezen eszköz nem csak gyermekeknél, hanem felnőtteknél is sikerrel használható.

Az emberrel vele születik az utánzási reflex hajlam, mások beszédeit, cselekedeteit, viseletét, szóval akaratait szívesen utánozza. E hajlam következtében tesz a példa nagy szolgálatot az erkölcsi akarat elérésénél. Minden egyes ember nagy befolyással van a társadalomra, hiszen a társadalmi láncnak egyes szemét az egyéniség képezi. Minden ember kovácsa lehet a társadalmi boldogságnak, ha van ereje az ő viselete, szokása szóval egész énye által példát nyújtani embertársának.

A gyermek akaraterejére különösen a szülő példája hat. Ha a szülők az emberszeretet, az alázatosság, a gondviselésben való megnyugvás, a jámborság példáját mutatják gyermekeiknek, akkor ezek azt utánozni törekednek, mert a szülő a gyermek ideálja; ha azonban embertelenség, fenhéjás, bizalmatlanság és erkölcstelenség által terrorizálják a gyermek cselekedetét, ugy ezekből bizonyosan gyáva, kis hitű, vagy ravasz emberek lesznek, mert hiányzik náluk az elhatározás.

Minden szülő sokat adózik az emberi boldogsághoz, ha a házi nevelést összeköti az iskolával, ha nem rontja le azt, mit az iskola épít, de önpéldája által az iskolai fegyelmet — mint az akaratnak egyik alkotó részét — tiszteletben tartatja.

Fischer Armin,  
néptanító.

## KÖZGAZDASÁG.

Assicurazioni Generali. E társaság részvényesei közgyűlést f. évi május hó 1-én tartották meg Triestben, mielőtt betérjették az 1887. évi mérleget.

A jelzőjegy kivételével az magában foglalja az összes üzletágak eredményeit.

Ha tekintetbe vesszük, hogy a lefolyt évben a politikai láthatárt folytonosan sötét fellegek borították és hogy a gazdasági viszonyok is különösen kedvezőtlenek valának, tehát azokat a körülményeket, melyeknek befolyása alól magát egyetlen egy biztosító-intézet sem vonhatja ki, az üzleti év végeredményét, habár az nem üti is meg az előbbi évek mértekét, mégis kielégítőnek kell tartanunk és benne annak újabb bizonyítékát találhatjuk, hogy mily szilárd alapokon áll e társaság és hogy mily kiválóan van igazgatva.

Az előttünk fekvő zárszámadási jelentés, mint rendszeres kimutatással és táblázattal van ellátva, melyek az összes üzletek, de különösen az életbiztosítási üzlet menetét és fejlődését világos képen tárják szemünk elé, s örömmel látjuk azokból, hogy ez üzleti ág folytonosan halad előre, minek világos bizonyítékául szolgál, hogy a lefolyt évben 16.907,285 frtnyi összeg erejéig kötöttett új biztosítás, melylyel az 1887. év dec. hó 31-én érvényben volt tőkebiztosítások összege 105.782,853 frtra emelkedett.

Ezt a kedvező eredményt különösen az igen méltányos biztosítási feltételeknek és a tartalékok folytonos gyarapításának róhatjuk fel. A tartalékok 30.428,271 frt 32 krnyi tetemes összeget értek el és nem csak arra szolgálnak, hogy biztosítsák a hatalmas társaság pénzügyi helyzetét, hanem arra is kiváló befolyással vannak, hogy a közönségben fokoztassák a társaság iránt a bizalom, melyet az több mint félszázados hasznos működése által már különben is nagy mérvben nyert meg.

Szükségtelen, hogy dicsőretekkel halmozzuk el a társaság igazgatását, sokkal ékebben szólnak magok a számok, melyek annak jótékony befolyását tanúsítják abban, hogy az Assicurazioni Generali kárterítésekben biztosított felelnek az 1887. évben, 10,099,647 frt, alapítása óta pedig 207,379,802 frt 20 kr-t fizetett ki, tehát oly tetemes összeget, a minőt bátran mondhatjuk, a szárazföldnek egyetlen egy biztosító-intézete sem mutathat fel.

Miután a készpénz-tartalékok 1,914,658 frt 54 kr. tekintélyes összeggel szaporítottak, tiszta nyereségül 705,633 frt 6 kr. maradt meg, melyből minden egyes részvényre 106 forint aranyban, vagy 265 frank jut osztalékkul.

## Nyilt-tér. \*)

Alulírott mindenkit figyelmeztetek, hogy fiam Elek Gyula, s.-pataki lakos, III-ad éves joghallgatónak semmit ne hitelezzen, mivel én sem az általa könnyelműleg felvett kölcsönöket, sem pedig megrendeléseit fizetni nem fogom.

Elek János,  
k.-helmei lakos.

**MATTONI FÉLE BUDAI KESERŰVIZ**

Több kiállításon jutalmat nyert.

Kapható minden gyógyszerár és ásványvíz kereskedésben.

**MATTONI és WILLE**  
BUDAPESTEN.

\*) E rovat alatt közlettekért nem vállal felelősséget a szerk.

### Szerkesztőségi posta.

Az orvos gyógyszerész egyesület közgyűléséről szóló referéda térhiánya miatt jövő száurunkra maradt.

Felelős szerkesztő:

**HORVÁTH JÓZSEF.**

Főmunkatárs: **DONGÓ GY. GÉZA.**

Kiadótulajdonos: **ÖZV. BORUTH ELEMÉRNÉ**

## HIRDETMÉNYEK.

**Czigelkai**

<b>LAJOS-</b> forrás.	<b>ISTVÁN-</b> forrás.
Jódtartalmu alkalmas italkészítésre és ital. Elsőrendű <b>Gyógyvíz.</b> Orvosi tekintélyek által kipróbálva és legjobban ajánlva.	Legdusabb szik- és szén-sav-tartalmu <b>Borvíz.</b> Eloszlatja a gyomor-bajokat és előmozdítja az emésztést.

Gróf ERDŐDY ISTVÁN ö excellenciájának forrás kezelőse  
**Czigelkán, Sáros megye,**

### Hirdetmény.

A s.-a.-ujhelyi önkéntes tüzoltó egyesület által építendő örtanya összes munkanemeinek együttes kiadása iránt verseny tárgyalás lévén tartandó, felhivatnak mindazok, kik a vállalatba bocsátkozni szándékoznak, hogy írásbeli zárt ajánlataikat f. évi június 5-ik napjáig alóírt elnöknek adják be.

A kömives munkához megkívántató anyagot az egyesület adandja.

A terv, költségvetés és műszaki leírás, nem különben a versenytárgyalás feltételei mai naptól az örtanyán megtekinthetők.

S.-a.-Ujhely, 1888. május 25.

**Bydeskuthy Sándor,**  
egyleti elnök.

### Dinye-plánták.

Miután a dinyék ez évben általánosan rosszul keltek, bátor vagyok ajánlani cse-repekben gonddal nevelt legkitünőbb fajú **dinye-plántáimat; ázsiai fajú 20 kr, saját termésű 6 válogatott fajtáimból 15 krajczár.**

**Moskovszky János,**  
kereskedelmi kertész a Diana fürdő mellett S.-a.-Ujhelyben.

Sirkövekre feliratok vésése és aranyozása

**SIR-EMLEK-KÖVEK NAGY RAKTÁRA.**

**BURGER ADOLFNÁL**  
S.-a.-UJHELYT  
Főutcán, a „Vörös ökör” vendéglő épületében.  
MINDEN IDŐBEN  
nagy választékban tartok s kívánatra felállítok  
**POROSZ SZÜRKE MÁRVÁNY,**  
**VÖRÖS MÁRVÁNY**  
és homokkő sarkövet.

Tisztelettel  
**BURGER ADOLF**  
vállalkozó.

Sürgőnycím:  
Burger Adolf S.-a.-Ujhely.

Kívánatra képes árjegyzék megtekintésül bérmentve küldeték.

**FAIRBANKS-MÉRLEGEK**

az egész világon a legtökéletesebbnek elismert mérleg-szerkezetek.

A szabadalmazott Fairbanks-mérlegek százasod rendszerűek, rendkívül érzékenyek és tolosúlylyal vannak ellátva.

Tartósság, pontosság és könnyű kezelésük-nél fogva az összes világkiállításokon az első díjat nyert legkitünőbb mérlegek.

A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tizedes mérlegek árúinál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasutára való feladás költségei befoglaltnak. Gazdasági szeker- és szák-mérlegeink, valamint marhamérlegeink a legkedveltebb mérleg-szerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Cím: **Oszt.-magyar Fairbanks-társaság mérleg- és gépjára John Block vezérigazgató** 8-24  
**BUDAPEST, Andrásy-ut 23.**

Árjegyzékkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: **Ujpest — K.-Megyer.**





## A legkitünőbb szer MINDEN ROVAR ELLEN

Meglepő erejével annyira hat és oly gyorsan s biztosan irtja ki a kártékony rovarokat, hogy azoknak **többé semmi nyomuk nem marad.**

Különösen figyelembe veendő:  
**hogy a szabadon lezárt papirban**  
kimért por sohasem

**„Zacherl-különlegesség.”**

Csak eredeti üvegekben valódi minőségben és legolcsóbban kapható:  
S.-a.-Ujhelyben: Szentgyörgyi Vilmos, Zlinszky József, Kincsesy Péter és Reichard testvérekénél.  
Sárospatakon: Pavletits Györgynél.  
Homonnán: Pápay Pálnál.  
Nagy-Mihályban: Marmorstein Simon, Glück Mór és Czbur Bertalannál.  
Szerencsen: Rochlitz Rezsónél.  
Tokajon: Reiner D. gyógytárában.  
Varannón: Cséri Hermannál.

Fő-raktár:  
**J. ZACHERL, Wien, I. Goldschmiedgasse 2.**

Egy erdő-bényei lakház kert és tág pincével, valamint 2 db szálló, melyek egyike a lizskai határban, szabad kézből eladandó. — Bővebb értesítéssel szolgál **MOLNAR DANIEL** ur E.-Bényén, és

**Toperczer Ödön ügyvéd,**  
**Szepes-Váralján.**

## FEHÉR MIKLÓS

a m. kir. államvasutak gépgyára vezérigazgatója és több kiváló gazd. gépgyár képviselője,

**Budapest, üllői ut 25 sz., Köztelek.**

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült, tűzveszélyt elhárító szikrafogóval ellátott és fa-, szén- vagy szalmatűzelésre berendezett

**6, 8 és 10 lóerejű locomobilokat,**



melyeknél a nagy tűzszekrény folytán tűzveszély anyagban nagy megtakarítás eredményeztetik; az ugyanazon gyárban készült,

**felülmulhatlan munkaképességű**

**48", 54" és 60" széles vaskeretű gőzcséplőgépeket,**

két szab. s kiváló fontosságú szerk. utasítással, és pedig:

a) az új, maguk között négyzetű lyukat bezáró s rostélyzat alakjában egymásra illesztett keményfa rudacsokból alkotott **tőrekrosta**, mely által a **tőrekben 180-szor kevesebb szem megy veszendőbe;**  
b) a meghosszabbított **rázóasztal**, mely a szalmának egy második kirázását eszközli s miáltal a **szalma közt 2 1/2-szer kevesebb mag marad vissza**, mint az eddig ismert legjobb gőzcséplőgépeknél, mely eredmények a m.-óvári és kassai kísérleti állomások által számszerűleg hivatalosan konstátáltak.

— Azonkívül ajánlom —

**2, 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű locomobiljaimat**

hozzájuk tartozó **pánczélszeges cséplőgépekkel**, valamint mindennemű **járgánycséplőgépeket, Hollingsworth-szénagerelyéket, fűkaszalókat, aratógépeket** és minden egyéb legjobbaknak bizonyult és szolid szerkezetű mezőgazdasági gépeket leszállított árák mellett.

**Árjegyzék ingyen és bérmentve.**

JELES MINŐSÉGŰ

## Portland-és Román-cémet

valamint

## cémetlemezek

rendkívül olcsó

gyári áron mindig készletben kaphatók  
**Benczur mogyoróskai cementgyárának**

## kassai nagy raktárában.

Kérdések és rendelmények

levélben „Benczur cémentraktára Kassán” vagy sürgőnyileg „Benczur Kassa” cím alatt kéretnek.

1449. sz.

Tk. 1888.

## Árverési hirdetményi kivonat.

A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Kacsár István, mint kiskoru Kacsár Sándor gyámja végrehajtásnak Hajdók Borbála, Mária, Erzsébet és Éva végrehajtást szenvedők elleni 18 frt 82 kr. tőkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék (a kir.-helmezi kir. járásbíró) területén lévő Szentes községe és határában fekvő a szentesi 251. sz. tjkvben 1529. hr. sz. a. Hajdók Borbála férj. Balogh Ferencné nevére jegyzett Pendüs és Hasszaki szántóföldre 131 frtban, a szentesi 252. sz. tjkvben 1669—1670. hr. sz. alatt Hajdók Mária férj. Ballok Istvánné nevére jegyzett kertmegetti szántóföldre 206 frtban, a szentesi 253. sz. tjkvben 990. hr. sz. a. Hajdók Jánosné nevére jegyzett legelő Pusztá szőlőre 126 frtban, végül a szentesi 254. sz. tjkvben 306—308.

## Az erdő-bényei fürdő,

melynek rendkívüli gyógyerejű vize általánosan ismeretes

**folyó hó 20-án megnyitott**

s az idény, mint rendszeren, késő őszig tart.

Vasgálicz és timsó tartamu igen erős vize biztos gyógy- és enyhítő szer zsengítő és erősítő hatásánál fogva minden nemű **görvélykóros, csúzos és kőszvényes** bántalmaknál, valamint **női betegségekben és tüdőbajokban.** Üde levegő, szelid éghajlat, tüdőbetegek menhelye. **Vasuti állomás: Liszka-Tolcsva** a magyar északkeleti vonalon, hol kocsik mindig kaphatók.

Allandó fürdő orvosul dr. Vári Szabó Béla ur honv. ezredorvos van megnyerve.

Ételek és italok a legjobb minőségben olcsó áron. Fürdők 30—70 krig, szobák — melyeket czélszerű előre megrendelni — árai 60 krtól 1 frt 20 krig. **A fürdő házilag kezeltetik,** s a betegek kényelméről minden tekintetben gondoskodik, s mindenféle megkeresésekre készséggel válaszol, valamint kívánatra nyomtatott fürdő leírást bérmentve küld

**a fürdő igazgatóság.**

## Szarvasmarha és lóárverés.

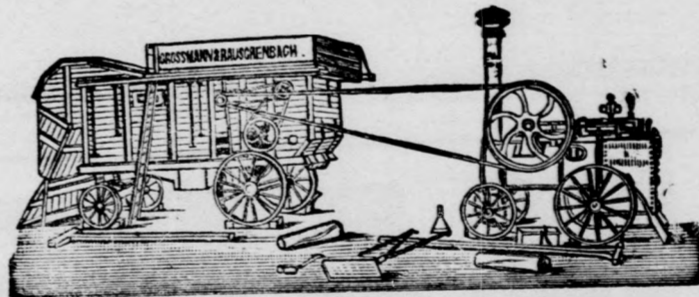
A gróf Schönborn munkácsi uradalmában, az évenként szokásos **tenyész és kislejtett szarvasmarha és lóárverés folyó 1888. évi június hó 14-én délelőtt 9 órakor** fog Munkácson az uradalmi igazgatósági udvarban megtartatni.

Arverés alá kerül mintegy 40 darab szarvasmarha és pedig:

- Allgauer és pinzgauer fajokból, tehének, üszök, tenyészbikák és ökrök;
- galicziai hegyi tehének;
- keresztvér szarvasmarhák;
- fiatal lovak;
- egy betanított négyes ló fogat;
- használt hámos lovak.

**Az uradalmi igazgatóság,**  
**MUNKÁCSON.**

## UJ! Szabadalmazott szeges gőzcséplőgép



**3 1/2 és 4 lóerejű**

**fa-, szén- vagy szalmatűzésű gőzmozgonyok számára,**  
10 órai munkaképesség 4500—6000 kéve, teljesen tisztán elcséplelve és osztályozva,  
sokkal csekélyebb szükséglet hajterő és fűtőanyagban,  
**tetemesen nagyobb és jobb munkaképesség.**

könnyebb szállítás, mint a verőléczes gépeknél.

Arjegyzékek kívánatra.

Ezen gépeket erős szerkezetben gyártja és gyorsan, valamint előnyösen szállítja

**GROSSMANN és RAUSCHENBACH**

**első magyar gazdasági gépgyár**

**Budapest,**

**külső váci-ut 7. szám.**

hr. sz. a. Hajdók Éva (hülye) nevére jegyzett belhelyre s 63. ö. i. sz. házra 23 frtban megállapított kikéltési árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi június hó 13-ik napján d. e. 9 órakor Szentesen a község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikéltési áron alól is eladni fognak.

Árverezni. szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 13 frt 10 krt, 20 frt 60 krt, 12 frt 60 krt és 2 forint 30 krt készpénzben vagy az 1881-ik évi LX. tc. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikéltött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságnál, 1888. márczius 5-én.

**Kolos Gyula,** kir. törvényszéki bíró.

